Illés György

Moldova, az első

Amikor apámat leváltották, néhány nap múlva Moldova feljött hozzánk a Visegrádi utcai lakásunkba. Ő volt az első író, aki meglátogatta a kiebrudalt főszerkesztőt.

Udvariasan felálltam, magukra akartam hagyni őket apám dolgozószobájában, de Moldova nem engedte:

– Nyugodtan maradj! Semmi olyanról nem lesz szó, amit ne hallhatnál!

Ismert engem, gyakran láttuk egymást a Berlin étterem törzsasztalánál és a Kossuth Klubban az *Új Írás* esteken. Moldova a lap tehetséges fiatal prózaíró gárdájának tagja volt, szinte a folyóirat indulása óta. Először a *Hó-rukk! Konzervgyári emlék* című irodalmi riportja jelent meg, melyben a fizikai munkát végzők és nagyüzemi viszonyaik világát mutatta be. E művet követte az *Éjszakai villamos* című film-novellája, majd elbeszélései következtek: a *Menekülés*" és a *Legenda egy jobbszélsőről,* később a *Magányos pavilon* című kisregényének első változata. Ezek után pedig az *Elátkozott hivatal* – e szatirikus karcolat, és végül folytatásokban az első regénye: a *Sötét angyal*, melynek apám volt a szerkesztője.

Azon a délutáni napon Moldova baráti kedvességgel vigasztalni próbálta apámat, de közben, mintha megérezte volna, hogy milyen problémák foglalkoztatják, váratlanul megkérdezte:

– Mondd, mi az, ami megmarad a szerkesztői munkádból? Igaz, itt van a mintegy negyven folyóirat-szám, ez az új működő folyóirat, ami bizonyára megváltozik, és benne a művek, melyekben a te energiád is rejtőzik, de névtelenül, csak rejtőzik… Ad-e neked e tevékenységed ennél többet?

– Látod ezen én is eltűnődtem – válaszolta apám –, de végül arra gondolok, hogy enyém lett egy gazdag emlék-világ, amit e munkám során szereztem.

– Csak ennyi? Hát érdemes volt? – nézett Moldova kicsit ravaszkásan apámra, oldalt billentve fejét, kissé sajnálkozva, de azért együtt érezve. Egyszer csak a zsebébe nyúlt, és egy sötétlila műanyag lány-figurát vett elő és nyújtotta apám felé.

– Fogadd el és tedd ezt a kis „sötét angyalt" közös szerkesztői emlékeinkhez, hiszen olyan szeretettel vártad és gondoztad első regényemet, meg a többi írásomat. Kérlek, erre emlékezzél vagy erre is, ne csak idegeskedéseimre meg az akaratlanul szerzett bosszúságokra.

Apám ezt a kis figurát, amit Moldovától kapott, halálig őrizte a könyvespolcán, a feje felett.

Most én vigyázok rá.